

Omkering bewijslast en informatiebeschikking

Het niet voldoen aan de informatieverplichtingen kan leiden tot omkering en verzwaring van de bewijslast. Sinds 1 juli 2011 kan dat alleen na het onherroepelijk worden van een informatiebeschikking. Maar hoe zit het als tegelijkertijd sprake is van het niet doen van de vereiste aangifte? In een recente zaak die werd voorgelegd aan Hof Amsterdam kwam dit punt expliciet aan de orde.

Naar aanleiding van een boekenonderzoek bij horeca-exploitant X CV wordt de administratie verworpen, de bewijslast omgekeerd en verzward en wordt in december 2011 op basis van een schatting van de omzet een naheffingsaanslag OB met vergrijpboete opgelegd.

X stelt dat ten onrechte geen informatiebeschikking is genomen, zodat de bewijslast niet mocht worden omgekeerd en verzward. Daardoor is ook de naheffingsaanslag ongegrond. Vanwege de gebrekkige administratie oordeelt de rechtbank dat de inspecteur terecht de bewijslast heeft omgekeerd, immers X heeft niet voldaan aan zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 52 AWR.

Het hof ziet dit anders. De inspecteur was bevoegd om een informatiebeschikking te nemen, maar heeft dat niet gedaan. De sanctie van omkering en verzwaring van de bewijslast wegens niet nakoming van de verplichtingen ex artikel 52 AWR kan dan niet plaatsvinden: artikel 27e eerste lid AWR stelt sinds 1 juli 2011 als voorwaarde dat een informatiebeschikking onherroepelijk is geworden, voordat de bewijslast kan worden omgekeerd en verzward.

Het hof concludeert evenwel op grond van de aanzienlijke negatieve bedragen aan besteedbaar netto privé in samenhang met de feiten en omstandigheden die erop duiden dat aanzienlijk meer omzet is gegenereerd dan in de administratie is verantwoord, dat X niet de vereiste aangiften heeft gedaan.

Op die grond kan toch de sanctie van omkering en verzwaring van de bewijslast plaatsvinden.

'Omdat niet de vereiste aangifte is gedaan, kan de bewijslast worden omgekeerd'

Het niet nakomen van informatieverplichtingen kan leiden tot omkering en verzwaring van de bewijslast. Sinds 1 juli 2011 kent de wet de zogenaamde informatiebeschikking (artikel 52a AWR): de inspecteur kan in geval van een op te leggen aanslag, navorderingsaanslag, naheffingsaanslag of te nemen beschikking bij voor bezwaar vatbare beschikking vaststellen dat een belastingplichtige niet heeft voldaan aan de verplichtingen ex artikel 41, 47, 47a, 49 en 52 AWR (de zogenaamde informatieverplichtingen). De regeling van de informatiebeschikking moet belastingplichtigen in staat stellen zich te verweren tegen informatieverzoeken waar zij het niet mee eens zijn, zonder dat het niet nakomen van de informatieverplichtingen direct leidt tot omkering en verzwaring van de bewijslast.

Desalniettemin blijft de naheffingsaanslag niet volledig over-eind. Het hof acht de schatting van de verzwegen omzet door de inspecteur niet redelijk en volgt op dit punt de berekening van X. De door de rechtbank tot 30% gematigde vergrijpboete laat het hof ongemoeid.

Bron: Hof Amsterdam 10 juli 2014, nr. 13/00592, ECLI:NL:GHAMS:2014:4381

▶ Het belang van deze uitspraak is dat het verband tussen omkering van de bewijslast op grond van het niet nakomen van informatieverplichtingen en het nemen van een informatiebeschikking helder wordt uiteengezet. Dat in casu – ondanks het achterwege blijven van een informatiebeschikking – toch de bewijslast kon worden omgekeerd en verzward, ligt aan het feit dat belanghebbende niet de vereiste aangifte had gedaan. Belanghebbende gaat echter niet met lege handen naar huis; hoewel de administratie gebreken vertoont en niet de vereiste aangifte is gedaan, acht het hof de schatting van de inspecteur niet redelijk. ◀